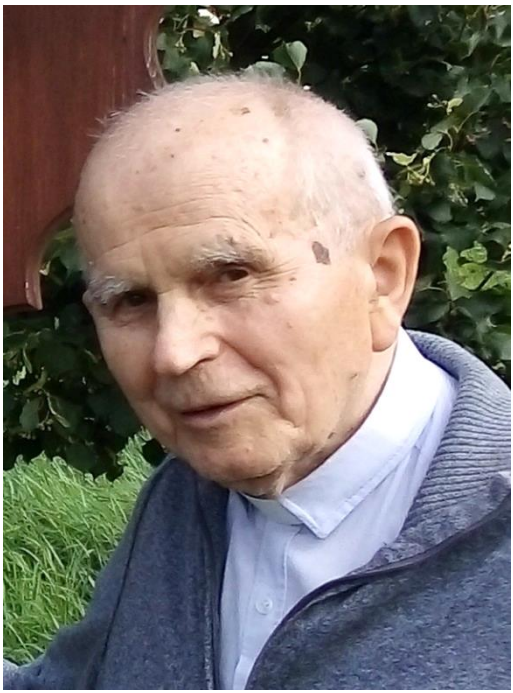
Don Vojtech Surový SDB

salezián kňaz

* 4. 9. 1938 Klčovany
† 18. 10. 2024 Nitra

Don Vojtech Surový sa narodil 4. 9. 1938 v Klčovanoch rodičom Anne a Františkovi, ktorí boli roľníci. Popri práci na poli a láske k pôde sa naučil poznávať a milovať Pána Boha. Mal brata Viliama, ktorý sa neskôr stal jezuitom – frátrom a dve sesty, z ktorých jedna zomrela ešte pred Vojtechovým narodením. Do školy začal chodiť v rodnej obci 1. 9. 1944 a šiestu až deviatu triedu vychodil v Bolerázi. Ako píše vo svojich pamätiach: *„Moje detstvo bolo dobré, rodičia sa starali o nás. Len ja som bol neposlušný a nechcelo sa mi učiť."* V roku 1953 nastúpil do Trnavy na Poľnohospodársku technickú školu, ktorú v roku 1957 ukončil maturitou. Následne nastúpil na základnú vojenskú službu do Brna.

V roku 1959, po návrate do civilu nastúpil pracovať na Okresnú plemenársku správu do Senice, kde vykonával funkciu plemenárskeho zootechnika.

„Keď som začal chodiť do práce v Senici, na prvú sobotu som išiel na prvý vlak, aby som stihol rannú sv. omšu. Potom o siedmej som začal pracovať. Raz po takejto sv. omši som išiel k soche Panny Márie, aby mi ukázala nejaké spoločenstvo, ktoré zmýšľa rovnako nábožensky ako ja. O niekoľko týždňov prišiel po sv. omši za mnou mládenec Vladimír Hajdúch a ten ma zoznámil s Václavom Kociánom, on zase s Jozefom Izakovičom, novicmajstrom. A tak som

sa po určitom čase stal saleziánskym ašpirantom a potom kandidátom. Noviciát som začal v Šaštíne na sviatok Ducha Svätého, cez svätodušnú púť r. 1964 spolu s Jurajom Kyseľom."

V tom istom roku začal študoval v Nitre na Vysokej škole poľnohospodárskej, ktorú ukončil s titulom poľnohospodársky inžinier. Počas tohto štúdia absolvoval noviciát, ktorý trval takmer dva roky. *„Chodili sme do Leopoldova, lebo Jožko Izakovič pracoval v Trnave a Leopoldov bol v polovici cesty. Stretali sme sa na moste pri väznici. Jožko často hovoril, že ak nás chytia, pôjdeme tam…. Tak nás povzbudzoval, aby sme vedeli, do čoho ideme."* Prvé sľuby zložil v Nitre 29. 1. 1966 na byte saleziána Antona Radošovského.

Po skončení školy nastúpil do práce do Výskumného ústavu kukurice v Trnave ako technik. V tom čase býval u saleziána dona Ernesta Blehu. V roku 1968 prišiel politický odmäk a veľa uchádzačov o štúdium teológie, ktorí už mali skončené iné vysoké školy prijajili na teologickú fakultu v Bratislave. *„Opýtal som sa Jozefa Izakoviča, či môžem ísť aj ja. On odpovedal, že len na to čaká."*

V roku 1969 ako 31 ročný nastúpil don Vojtech do kňazského seminára v Bratislave. V prvom ročníku bolo vtedy stodvadsať študentov. *„Tí, ktorí sme boli starší a mali sme vysoké školy, sme po mesiaci mohli prejsť od druhého ročníka s tým, že si spravíme skúšky z prvého aj z druhého ročníka v tom istom roku. Bolo to náročné, ale podarilo sa mi to. Potom v roku 1971 vyhodili zo štúdia asi 10 seminaristov, pretože mali vysoké školy a boli starší. O niekoľko týždňov potom, keď sme ráno vstávali, boli pod dverami lístočky, na ktorých bolo napísané, že bude hladovka. Prišli sme do jedálne, pomodlili sme sa, posadili a vôbec sme nejedli. Takisto to bolo aj na obed. Večer to hlásilo rádio Slobodná Európa a viedenský rozhlas. Pomohlo to, plán vyhodiť aj ostatných sa neuskutočnil."*

V kňazskom seminári študovalo v tom čase päť saleziánov: Kyseľ, Surový, Kovalík, Dvorský a Tóth. V Bratislave, počas štúdia, zložil don Vojtech 1. 1. 1973 večné sľuby. Po ukončení štúdia teológie ho 10. 6. 1973 Mons. Július Gábriš vysvätil za kňaza. Jeho prvé kaplánske miesto bolo Trnava - mesto. *„Mali sme veľa práce, no po sv. Omši som sa vždy išiel rozprávať s ľuďmi, najmä s mladými. Naučil som sa hrávať ping-pong, hral som s chlapcami a potom som s nimi mal ministretká (dvaj-traja)."*

Z tohto miesta bol presne na Vianoce 1975 preložený za kaplána do Hlohovca. *„Hovoril som si, že ako Panna Mária so svätým Jozefom hľadali miesto, kde sa má Ježiš narodiť, tak som aj ja musel opustiť Nazaret, aby som odišiel do Betlehema."* Spomína tiež: *"Práca kaplána bola podobná ako v Trnave. Mal*

som skupinku chlapcov miništrantov, ktorým som sa venoval. Kúpil som trabanta, a tak sme mohli chodiť aj na výlety do prírody."

Od 1. 3. 1978 sa stal správcom farnosti Čajkov, kde pôsobil 11 rokov. *„Keď som prišiel do Čajkova, ľudia sa tešili, že po roku a pol vakantnej farnosti majú teraz kňaza v najlepších rokoch. Mal som vtedy štyridsať rokov. Prvé, čo som spravil bolo, že som otvoril kostol, aby ľudia mohli chodiť počas celého dňa na poklonu. Doniesol som na faru ping-pongový stôl. Videl som ako sa 16-ročný chlapec pozerá, čo sa na fare deje. Zavolal som ho „poď mi pomôcť". Neskôr sa z neho stal salezián kňaz."*

Pohostinnosť a veľkodušnosť čajkovčanov bola príznačná. *„V Čajkove si ľudia pokladali za povinnosť nosiť mi na faru zo všetkého, čo sa im urodilo a čo dochovali: hrozno, víno, slivovicu, jaterničky, husacinu, zabíjačku… Ja som z toho veľmi málo zjedol a skoro nič nevypil. Začal som to dávať spolubratom a tak mi stále viac pribúdali ich návštevy. Na faru mi na obnovy a duchovné cvičenia prichádzali aj ašpiranti, kandidáti a novici. Keď prišla na MNV sťažnosť, že pán farár pracuje s mládežou, dostali odpoveď, že on nám učí chlapcov hrať ping-pong a v okresnej súťaži je tak naša dedina na poprednom mieste."*

V tomto období bol kaplánom v Novej Bani a neskôr v Hliníku nad Hronom a Banskej Bystrici don Štefan Kovalík. Obaja sa často navštevovali, navzájom si pomáhali, organizovali výlety pre mladých a spoločne riešili problémy v pastoračnej službe.

Ešte pred pádom totality, bol don Vojtech 15. 3. 1989 preložený do Trnavy na Kopánku, aby zastával službu správcu farnosti. Počas dňa mu chodil pomáhať koadjútor Adam Bajaník, ktorý býval v Trnave na priváte. Po nežnej revolúcii sa postupne fara začala zapĺňať ďalšími saleziánmi. *„Na Vianoce som dostal pekný darček. Na Kopánku prišiel za kaplána František Macháč, v januári mi don Bosco poslal Emila Šafára a Laco Baranyai, ktorý býval na priváte tiež prichádzal pomáhať."* Na Kopánke sa tak vytvorila riadna saleziánska komunita, v ktorej sa don Vojtech stal direktorom. Postupne bolo potrebné vymáhať budovy, ktorých časť využívala ekonomická škola, herňu pod kostolom používal športový klub Lokomotíva ako pingpongáreň a ihrisko Spartak Trnava.

„Pri výchove sa kládol dôraz na osobný príklad, snažili sme sa vytvárať priateľské prostredie. Usiloval som sa byť každý deň v oratku. Spovedával som a požičiaval veľa kníh. Každý mesiac boli duchovné obnovy. Z tohto obdobia bolo viacero duchovných povolaní, či k rehoľnému alebo kňazskému stavu. Mnoho mladých sa rozhodlo pre povolanie saleziána spolupracovníka."

V roku 2000 bol don Vojtech preložený za správcu saleziánskej farnosti Žilina. *"V Žiline bola veľká komunita. Bola tam učňovka, ponoviciát, farnosť, oratórium. Takáto početká komunita mi nesedela. Bolo tam síce 15 kňazov, ale kaplána som nemal."*

Po troch rokoch dona Vojtecha predstavení poslali za kaplána do Partizánskeho na sídlisko Šípok, kde biskup Mons. Rudolf Baláž zveril túto farnosť saleziánom a dal súhlas, aby sa v tejto farnosti mohol zriadiť dom pre saleziánsku komunitu. Don Vojtech Surový bol členom tejto komunity 23 rokov. Okrem sviatostnej pastorácie sa tu z poverenia predstavených venoval aj Saleziánom spolupracovníkom či už v Čajkove (2004-2007) ale neskôr v Topoľčanoch (2009 – 2015). Jeho zdravie vekom upadalo.

Posledné mesiace života, od mája 2024, prežil v Nitre v diecéznom zariadení sv. Svorada Promeritae Quieti. Postupne sa jeho ochorenie zhoršovalo. Prišiel zápal pľúc a hospitalizácia v nemocnici. Po prekonaní tejto choroby bol ešte týždeň v zariadení sv. Svorada.

Don Vojtech Surový, zaopatrený sviatosťami odovzdal svoju dušu Pánovi 18. 10. 2024. Z dožitých 86 rokov prežil v službe Pánovi v Cirkvi a v Saleziánskej kongregácii 58 rokov rehoľného a 51 rokov kňazského života.

Pochovaný je na cintoríne v Malých Uherciach.

Odpočinutie večné daj mu, Pane.
A svetlo večné nech mu svieti.
Nech odpočíva v pokoji.